

๓

เจตนาธรรมรัฐธรรมนุญ

โดย

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนาธรรม

เสนอต่อ

คณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกเจตนาธรรม ใจความเหตุ และตรวจรายงานการประชุม

สภาร่างรัฐธรรมนูญ

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หมวด ๑ หมวดทั่วไป	๑
หมวด ๒ พระมหากษัตริย์	๕
หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย	
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป	๑๔
ส่วนที่ ๒ ความเสมอภาค	๑๘
ส่วนที่ ๓ สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล	๒๐
ส่วนที่ ๔ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม	๒๖
ส่วนที่ ๕ สิทธิในทรัพย์สิน	๒๘
ส่วนที่ ๖ สิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ	๓๐
ส่วนที่ ๗ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน	๓๒
ส่วนที่ ๘ สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา	๓๗
ส่วนที่ ๙ สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขและสวัสดิการจากรัฐ	๓๙
ส่วนที่ ๑๐ สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน	๔๓
ส่วนที่ ๑๑ เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม	๔๘
ส่วนที่ ๑๒ สิทธิชุมชน	๕๐
ส่วนที่ ๑๓ สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ	๕๓
หมวด ๔ หน้าที่ของชนชาวไทย	๕๕
หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ	
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป	๕๙
ส่วนที่ ๒ แนวนโยบายด้านความมั่นคงของรัฐ	๖๐
ส่วนที่ ๓ แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	๖๑
ส่วนที่ ๔ แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม	๖๓
ส่วนที่ ๕ แนวนโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรม	๖๖
ส่วนที่ ๖ แนวนโยบายด้านการต่างประเทศ	๖๗
ส่วนที่ ๗ แนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ	๖๘
ส่วนที่ ๘ แนวนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๗๑

ส่วนที่ ๙ แนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพย์สินทางปัญญาและพลังงาน	๗๓
ส่วนที่ ๑๐ แนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน	๗๔

หมวด ๖ รัฐสภา

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป	๗๖
ส่วนที่ ๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	๗๙
ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา	๙๕
ส่วนที่ ๔ บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง	๑๐๕
ส่วนที่ ๕ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา	๑๑๗
ส่วนที่ ๖ การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	๑๑๘
ส่วนที่ ๗ การตราพระราชบัญญัติ	๑๒๒
ส่วนที่ ๘ การควบคุมการตรากฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ	๑๓๑
ส่วนที่ ๙ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน	๑๓๓

หมวด ๗ การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน ๑๓๙

หมวด ๘ การเงิน การคลัง และงบประมาณ ๑๔๓

หมวด ๙ คณะรัฐมนตรี ๑๔๙

หมวด ๑๐ ศาล

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป	๑๖๗
ส่วนที่ ๒ ศาลรัฐธรรมนูญ	๑๗๑
ส่วนที่ ๓ ศาลยุติธรรม	๑๘๖
ส่วนที่ ๔ ศาลปกครอง	๑๙๐
ส่วนที่ ๕ ศาลทหาร	๑๙๔

หมวด ๑๑ องค์การตามรัฐธรรมนูญ

ส่วนที่ ๑ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ	
๑. คณะกรรมการการเลือกตั้ง	๑๙๕
๒. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	๒๐๖
๓. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	๒๐๙
๔. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	๒๑๔

ส่วนที่ ๒ องค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ

- ๑. องค์กรอัยการ ๒๑๗
- ๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ๒๑๘
- ๓. สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๒๐

หมวด ๑๒ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

- ส่วนที่ ๑ การตรวจสอบทรัพย์สิน ๒๒๒
- ส่วนที่ ๒ การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ๒๒๖
- ส่วนที่ ๓ การถอดถอนจากตำแหน่ง ๒๓๐
- ส่วนที่ ๔ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ๒๓๔

หมวด ๑๓ จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๒๓๘

หมวด ๑๔ การปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๔๐

หมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ๒๔๑

บทเฉพาะกาล ๒๔๓

ภาคผนวก ๑ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเวทีระดับจังหวัดทั่วประเทศ
ต่อร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. (ฉบับรับฟังความคิดเห็น) ๒๖๔

ภาคผนวก ๒ ข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำบันทึกเจตนารมณ์ของ
ร่างรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยประเด็นในการร่างรัฐธรรมนูญ ๒๘๕